

Dr. Michał Mrozek

Thomistic Institute in Warsaw

The Role of Sapientia in Aquinas's Moral Considerations of *Summa Theologiae* – excerpts from the handout

© by the Author 2018

Altiora te ne quaesieris
(Sir. 3, 22)

THE MEDIEVAL PURSUIT
OF WISDOM

International Conference
Tyniec, September 2–6, 2018

1.1 Index Thomisticus: ‘sapien*’

Results: 1083 occurrences.¹

Noun *sapientia* (with its declinations):

861 occurrences, which is 79,5 % of 1083.

Regarding the number of these references in various parts of Summa:

Prima Pars – 256 (23,6%);

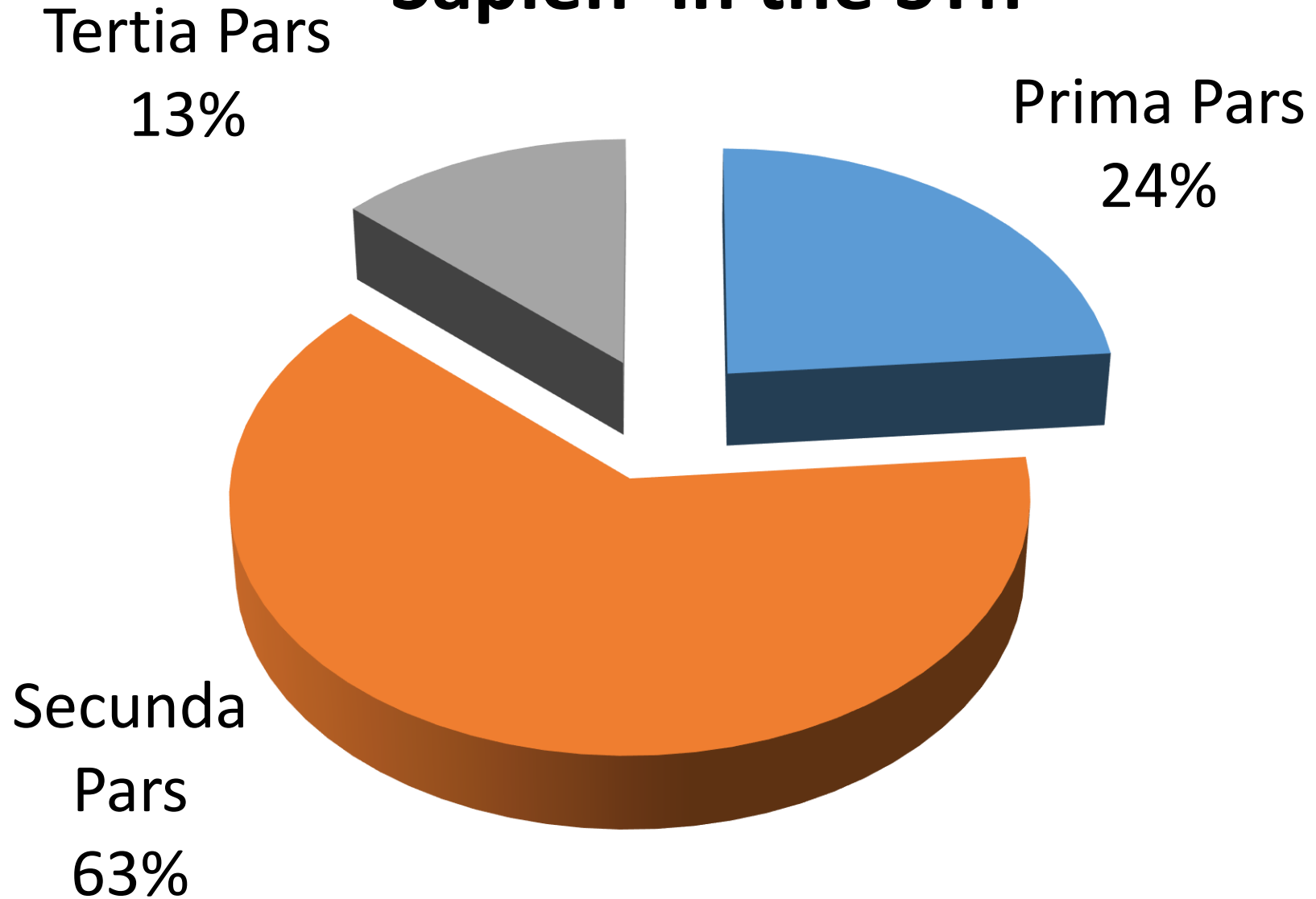
Secunda Pars – 684 (63,2%);

 Prima Secundae – 260 (24%)

 Secunda Secundae – 424 (39,2%)

Tertia Pars – 143 (13,2%).

'Sapien' in the STh

1.2 The basic meanings of *sapientia* in the *Secunda Pars*

II-II, q. 4, a. 8. „Sed sciendum est quod sapientia, scientia et intellectus dupliciter dicuntur:

1) secundum quod proponuntur **virtutes intellectuales** a Philosopho, in VI *Ethic.*;

2) secundum quod ponuntur **dona Spiritus Sancti**”. [Is 11,2]

+ gratia gratis data [1 Cor 12,8: *alii datur sermo sapientiae*]

+ distinction between infused virtues and the gifts:

I, q. 64, a. 1 [de obtenebratione intellectus daemonum]: „Duplex est cognitio veritatis: una quidem quae habetur per gratiam; alia vero quae habetur **per naturam**. Et ista quae habetur **per gratiam, est duplex: una** quae est **speculativa** tantum, sicut cum alicui aliqua secreta divinorum revelantur; **alia** vero quae est **affectiva**, producens amorem Dei; et haec proprie pertinet **ad donum Sapientiae**.”

II-II, q. 45 De dono sapientiae	130
I-II, q. 68 De donis	34
II-II, q. 19 De dono timoris	34
II-II, q. 46 De stultitia	32
<i>I-II, q. 66 De aequalitate virtutum</i>	31
I-II, q. 102 De caeremonialibus praeceptorum causis	23
<i>I-II, q. 59 De comparatione virtutis moralis ad passionem</i>	15
<i>II-II, q. 47 De prudentia secundum se</i>	14
II-II, q. 149 De sobrietate	13
II-II, q. 9 De dono scientiae	12
I-II, q. 113 De effectibus gratiae	12
I-II, q. 111 De divisione gratiae	11
<u>II-II, q. 177 De gratia gratis datae (in sermone)</u>	10
<i>I-II, q. 57 De distinctione virtutum intellectualium</i>	10
II-II, q. 4 De ipsa fidei virtute	9
II-II, q. 8 De dono intellectus	9
II-II, q. 113 De ironia	9
II-II, q. 23 De caritate secundum se	7
	415

2.2.1 Ut donum (251 of 415: 60,5 %)

II-II, q. 45 De dono sapientiae	130
I-II, q. 68 De donis	34
II-II, q. 19 De dono timoris	34
II-II, q. 46 De stultitia	32
II-II, q. 9 De dono scientiae	12
II-II, q. 8 De dono intellectus	9
	251

2.2.2 Ut virtus(70 of 415: 16,9 %)

I-II, q. 66 De aequalitate virtutum	31
I-II, q. 59 De comparatione virtutis moralis ad passionem	15
II-II, q. 47 De prudentia secundum se	14
I-II, q. 57 De distinctione virtutum intellectualium	10

2.2.3 Ut gratia gratis data (21 of 415: 5 %)

I-II, q. 111 De divisione gratiae	11
II-II, q. 177 De gratia gratis datae (in sermone)	10

2.2.4 Mixed (or other) meanings (73 of 415: 17,6 %)

I-II, q. 102 De caeremonialibus praeceptorum causis	23
II-II, q. 149 De sobrietate	13
I-II, q. 113 De effectibus gratiae	12
II-II, q. 4 De ipsa fidei virtute	9
II-II, q. 113 De ironia	9
II-II, q. 23 De caritate secundum se	7
	73

Sapientia in the Ila Pars

